

Informator

[11 ← 12] 2019

Nr {19}
Egzemplarz
bezpłatny

Muzeum
Narodowe
we Wrocławiu
Muzeum
Etnoğraficzne
Muzeum
„Panorama
Racławicka”
Pawilon
Czterech
Kopuł

Legenda:

MNWr – Muzeum Narodowe we Wrocławiu

PR – Muzeum „Panorama Racławicka”

ME – Muzeum Etnoğraficzne

P4K – Pawilon Czterech Kopuł

* Stowarzyszenie Przyjaciół
Muzeum Narodowego we Wrocławiu
Dołącz! → mnwr.pl/spm

Kalendarium Wydarzenia

-
- 2.11 **g.** 12:00 [wykład]
Portret muzyki, czyli historia polskiej okładki płytowej, MNWr
-
- 5.11 **g.** 11:00 [warsztaty]
Obliczalni?, P4K
-
- 8.11 **g.** 17:00 [oprowadzanie/wystawa czasowa]
W piątek o piątej, P4K
-
- 9.11 **g.** 11:00 [spacer po mieście towarzyszący wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”]
Dłutem po mapie I
-
- 9.11 **g.** 12:00 [wykład]
Z Krakowa do Piekar i Praگی – dzieje obrazu Matki Bożej Piekarskiej, MNWr
-
- 9.11 **g.** 15:00 [oprowadzanie/wystawa czasowa]
Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”

-
- 9.11 g. 15:00 [wykład]
Barbórka górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku i plecionkarstwo w Polsce, ME
-
- 10.11 g. 11:00 [wykład]
Kantor niemożliwy, P4K
-
- 10.11 g. 12:00 [warsztaty dla osób niewidomych i niedowidzących]
Pająk nad głową, ME
-
- 13.11 g. 12:00 [oprowadzanie/wystawa stała]
Środa na stałe(j), ME
-
- 14.11 g. 16:00 [wykład]
Południowe Indie. Z Ćennaju do Koćinu przez Tamilnadu i Góry Kardamonowe do Kerali, MNWr
-
- 15.11 g. 17:00 [oprowadzanie po wystawie kolekcji]
W piątek o piątej, P4K
-
- 16.11 g. 12:00 [wykład]
Józef Panek – mistrz ostrego cięcia, MNWr
-
- 16.11 g. 15:00 [wykład]
Kresowiaci na Dolnym Śląsku – historia i tradycje, ME
-
- 16.11 g. 16:00 [wykład]
Pokazy etnograficzne w wybranych ogrodach zoologicznych w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1850–1939, P4K
-
- 16.11 g. 16:00 [warsztaty tańca intuicyjnego]
Żywiół powietrza, MNWr
-
- 17.11 g. 11:00 [wykład]
To nie jest fajka.
W świecie surrealistów, P4K
-
- 17.11 g. 13:00 [wykład]
Sztuka starożytnego Rzymu, MNWr
-
- 17.11 g. 13:15 [oprowadzanie]
Zwiedzanie z przymrużeniem oka dla Pań i Panów, PR
-
- 17.11 g. 15:00 [wykład]
Bruno Tschötschel jakiego nie znacie, MNWr
-
- 17.11 g. 16:00 [warsztaty tańca intuicyjnego]
Wymiary akceptacji, P4K
-
- 18.11 g. 16:30 [preview dla członków Stowarzyszenia Przyjaciół MNWr*]
Preview wystawy „Współczesność i historia. Medalierstwo europejskie 1800–1889”, MNWr
-
- 21.11 g. 11:00 [oprowadzanie z tłumaczeniem na Polski Język Mięgowy]
Sztuka Doroty Nieznalskiej, sztuka „po/wy/miarów”, P4K
-
- 22.11 g. 17:00 [oprowadzanie/wystawa czasowa]
W piątek o piątej, P4K
-
- 23.11 g. 11:00 [spacer po mieście towarzyszący wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”]
Dłutem po mapie II, MNWr

23.11	g. 12:00 [wykład] Cudzoziemki na kartach Starego Testamentu, MNWr	30.11	g. 14:00 [warsztaty dla osób niewidomych i niedowidzących] Tadeusz Kantor <i>Emballage II. Parasol i postać</i>, P4K
23.11	g. 15:00 [wykład] Bezdzielnosc z wyboru. Pewnosc w swiecie dominujacych praktyk, ME	30.11	g. 15:00 [wykład] Historie rodzinne – w poszukiwaniu własnych korzeni, ME
23.11	g. 16:00 [wykład] Rasizm i ksenofobia w Polsce. Jak zatrzymać nienawiść?, P4K	30.11	g. 15:00 [wykład] Wrocławskie dzieła Christiana Behrensa, MNWr
24.11	g. 13:00 [wykład] Sztuka wczesnochrześcijańska i bizantyjska, MNWr	30.11	g. 17:00 [warsztaty] Słowa włączyły się do zabawy. Gry surrealistów, P4K
24.11	g. 16:00 [oprowadzanie/wystawa czasowa] Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „po/wy/miary”, P4K	1.12	g. 11:00 [wykład] Man Ray. Niezainteresowany, ale nie obojętny, P4K
24.11	g. 17:17 [finisaż] „Rajskie jabłuszka”. Teatr Czterech. Finisaż performatywny wystawy „po/wy/miary”, P4K	1.12	g. 13:00 [wykład] Sztuka romańska, MNWr
29.11	g. 17:00 [oprowadzanie/wystawa kolekcji EN] W piątek o piątej/ Friday at five, P4K	1.12	g. 13:15 [oprowadzanie] Zwiedzanie z przymrużeniem oka dla Pań i Panów, PR
30.11	g. 12:00 [wykład] Tradycja drewnianych kościołów Opolszczyzny – nieodkryte dziedzictwo, MNWr	1.12	g. 15:00 [oprowadzanie/wystawa czasowa] Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”
30.11	g. 13:00 [spacer] Spacer z wolontariuszami, MNWr	3.12	g. 11:00 [warsztaty] Na Spektakl przez Deszcz – język obrazów Jana Tarasina, P4K
		5.12	g. 16:00 [wykład] Błękitne niebo Patagonii, MNWr

6.12	<p>ś. 17:00 [oprowadzanie po wystawie kolekcji] W piątek o piątej, P4K</p>	14.12	<p>ś. 14:00 [warsztaty dla osób niewidomych i niedowidzących] Alina Szapocznikow Okapy, P4K</p>
7.12	<p>ś. 12:00 [wykład] Graficy secesyjni – mistrzowie płynnych linii, MNWr</p>	14.12	<p>ś. 15:00 [wykład] Miasto w relacjach. Strategie i praktyki współtworzenia przestrzeni miejskiej, ME</p>
7.12	<p>ś. 13:00 [warsztaty rysunkowe] Najpiękniejszy obraz na świecie, ME</p>	14.12	<p>ś. 17:00 [warsztaty dla dorosłych] Spalmy muzea! Narodziny manifestów artystycznych, P4K</p>
7.12	<p>ś. 15:00 [oprowadzanie] Otwarty teren sztuki, ME</p>	15.12	<p>ś. 11:00 [wykład] Twórcza pasja węg Waldemara Cwenarskiego, P4K</p>
7.12	<p>ś. 16:00 [warsztaty tańca intuicyjnego] Żywiół ognia, MNWr</p>	15.12	<p>ś. 13:00 [wykład] Sztuka gotycka, MNWr</p>
8.12	<p>ś. 11:00 [wykład] Powojenne oblicza abstrakcji, P4K</p>	19.12	<p>ś. 11:00 [oprowadzanie z tłumaczeniem na Polski Język Mięgowy] Ekspresja tkaniny. Małdalena Abakanowicz, P4K</p>
8.12	<p>ś. 14:00 [warsztaty dla osób niewidomych i niedowidzących] Kolędujemy!, ME</p>	21.12	<p>ś. 12:00 [wykład] Wybitne przedstawienia Bożego Narodzenia w sztuce średniowiecznej na Śląsku, MNWr</p>
8.12	<p>ś. 15:00 [wykład] Johannes Baumeister – mistrz grupy Ukrzyżowania, MNWr</p>	21.12	<p>ś. 15:00 [wykład] Konflikt, napięcie, współpraca – etnologiczne badania w gminie Dobrzeń Wielki, ME</p>
11.12	<p>ś. 12:00 [oprowadzanie/wystawa stała] Środa na stałe(j), ME</p>	21.12	<p>ś. 15:00 [wykład] 50 twarzy Schulza, MNWr</p>
13.12	<p>ś. 17:00 [oprowadzanie/wystawa kolekcji DE] W piątek o piątej/Freitag um fünf, P4K</p>		
14.12	<p>ś. 12:00 [wykład] Książ – metamorfozy architektury zamku XIII–XXI w., MNWr</p>		

21.12   **g.** 15:30 [preview dla członków Stowarzyszenia Przyjaciół MNWr*]
Preview wystawy „Willmann. Opus magnum”, P4K

22.12   **g.** 11:00 [wykład]
Sztuka medytacji. Mark Rothko, P4K

28.12   **g.** 12:00 [wykład]
Kryształowe zyrandole. Mariaż szkła i światła, MNWr

Dla dzieci

3.11   **g.** 12:00 [warsztaty muzyczne]
Śpiewajka listopadowa, ME

5.11   **g.** 12:30 [oprowadzanie + dyskusja przy kawie]
ZachwyTY: Mężczyzna idealny – o metalowej rzeźbie z 1. poł. XX wieku, MNWr

---

9.11   **g.** 10:30 [zajęcia edukacyjne]
Obraz, rzeźba, płaskorzeźba. Muzealne eksperymenty dla najmłodszych, MNWr

---

10.11   **g.** 12:00 [warsztaty]
Jaki znak twój? O gódlu Polski słów parę, MNWr

12.11   **g.** 12:30 [oprowadzanie + dyskusja przy kawie]
ZachwyTY: Uczucia w ciele – o aktach kobiecych, MNWr

17.11   **g.** 11:15 [oprowadzanie]
Zwiedzanie z lekkim zawrotem głowy, PR

17.11   **g.** 12:00 [warsztaty]
Listopad – liść opadł. Liściakowe wycinanki, ME

19.11   **g.** 12:30 [oprowadzanie + dyskusja przy kawie]
ZachwyTY: Twarze przeszłości – o portretach sławnych wrocławian, MNWr

---

23.11   **g.** 10:30 [warsztaty plastyczne]
Wyrzeźbione mity. Postaci mityczne w twórczości Theodora von Gosena, MNWr

---

23.11   **g.** 15:00 [warsztaty malarskie]
Ekspresjonistyczny pejzaż Wrocławia, MNWr

24.11   **g.** 11:00 [warsztaty]
Stegozaur, triceratops, a może dimetrodon?, P4K

24.11   **g.** 10:30, 12:30, 15:30 [warsztaty plastyczno-ruchowe]
Moc metalu i siła kamienia, MNWr

24.11   **g.** 12:00 [warsztaty]
Opowieści malowanych fotografii, ME

24.11   **g.** 13:00 [warsztaty]
W góry czy nad morze?, P4K

26.11 g. 12:30 [oprowadzanie + dyskusja przy kawie]
**ZachwyTY: Zwierzę w domu –
o rzeźbach inspirowanych naturą**, MNWr

30.11 g. 11:00 [warsztaty]
Smak buntu, P4K

1.12 g. 11:15–12:45 [oprowadzanie]
Zwiedzanie z lekkim zawrotem głowy,
PR

1.12 g. 12:00 [warsztaty]
Świąteczne ozdoby ze słomy, ME

3.12 g. 12:30 [oprowadzanie + dyskusja przy kawie]
**ZachwyTY: Bohater wszechstronny –
o wątkach mitologicznych i biblijnych**,
MNWr

7.12 g. 10:30 [warsztaty plastyczne]
Mój pierwszy akt, MNWr

7.12 g. 11:00 [warsztaty]
Wszyscy jesteście artystami!, ME

7.12 g. 18:00 [spektakl muzyczny]
**Panie Gospodarzu, masz w domu
gości... Polskie tradycje kolędnicze**, ME

8.12 g. 12:00 [warsztaty muzyczne]
Śpiewajka z szopką, ME

8.12 g. 12:00 [zabawa plastyczna]
Spotkanie ze Świętym Mikołajem,
MNWr

10.12 g. 12:30 [oprowadzanie + dyskusja przy kawie]
**ZachwyTY: Upamiętnienie –
o plakietach okazjonalnych**, MNWr

14.12 g. 11:00 [warsztaty]
Jak brzmi abstrakcja?, P4K

14.12 g. 15:00 [warsztaty plastyczne]
**Graficzne interpretacje miasta –
warsztaty drzeworytnicze**, MNWr

15.12 g. 11:00 [warsztaty]
Mam oko na miasteczko, P4K

15.12 g. 13:00 [warsztaty]
Czy to się Wam podoba?, P4K

22.12 g. 10:30, 12:30 i 15:30 [warsztaty plastyczno-
ruchowe]
Gwiazdy i ognia blask, MNWr

22.12 g. 12:00 [warsztaty]
Bombki to już tradycja, ME

Ilustracje

„Willmann. Opus magnum”
22.12.2019–26.04.2020
Michael Lucas Leopold Willmann,
Autoportret, 1682

Opis ▯ → s. 20

„Wyrzeźbiony Wrocław”
29.10.2019–2.02.2020
Hanna Koschinsky, *Siedząca
kobieta*, ok. 1912 (Gerhard-
Marcks-Stiftung w Bremie)

Opis ▯ → s. 17

„Zobacz, usłysz, dotknij” – seanse multimedialne
w Pawilonie Czterech Kopuł

Informacje o seansach ➔ mnwr.pl/seans

„Otwarty teren sztuki”
26.10–29.12.2019
Jan Zając,
Śmierć ze starcem, 1974

Opis ➔ **s. 21**

Muzeum Narodowe we Wrocławiu

1.10—29.12.2019

„Skarb Średzki”

Jeden z najcenniejszych skarbów odnalezionych w Europie w XX w. przez ostatnie trzy miesiące roku można oglądać w Muzeum Narodowym we Wrocławiu. Zwiedzający mają okazję poznać bezcenne zabytki średniowiecznego złotnictwa z koroną królewską na czele. Wystawa poświęcona jest zagadnieniom średniowiecznej techniki złotniczej oraz tematyce konserwacji i rekonstrukcji skarbu. Tajniki warsztatu średniowiecznego artysty złotnika i współczesnego konserwatora zostały ujawnione po raz pierwszy!

29.10.2019—2.02.2020

„Wyrzeźbiony Wrocław”

Pierwsza w historii sztuki i muzealnictwa monograficzna prezentacja wrocławskiej rzeźby 1. poł. XX wieku – najmniej rozpoznanego zjawiska w sztuce Wrocławia. Pokazanych zostało 100 dzieł wykonanych przez blisko 30 znakomitych rzeźbiarzy.

Wystawa jest okazją do zapoznania się z całym spektrum tematycznym ówczesnej twórczości rzeźbiarskiej – poczynając od aktu, poprzez portret, animalistykę, na tematyce alegorycznej, rodzajowej, mitologicznej oraz historycznej kończąc.

19.11.2019–26.01.2020 „Współczesność i historia. Medalierstwo europejskie 1800–1889”

Na ekspozycji obejrzeć można medale zaprojektowane i zrealizowane w XIX w. przez czołowych medalierów i rzeźbiarzy austriackich, belgijskich, czeskich, duńskich, francuskich, holenderskich, niemieckich, polskich, rosyjskich, szwajcarskich, szwedzkich, angielskich i włoskich. Wśród prezentowanych eksponatów znajdują się m.in. medale przedstawiające władców, wydarzenia historyczne, wystawy, budowę kanałów i linii kolejowych, a także różne osoby, w tym naukowców, pisarzy i artystów.

Muzeum „Panorama Raławicka”

19.03–31.12.2019 „Tadeusz Kościuszko w falerystyce”

Fraġment kolekcji „Ikonografia kościuszkowska”
Krzysztofa Lachowicza

Odznaki, medaliki, żetony, plakietki, zawieszki oraz inne okolicznościowe pamiątki upamiętniające Tadeusza Kościuskę można oglądać w holu Muzeum „Panorama Raławicka”.

Wystawa zorganizowana została z okazji 225. rocznicy insurekcji kościuszkowskiej i 125. rocznicy powstania malowidła Jana Styki i Wojciecha Kossaka.

Pawilon Czterech Kopuł Muzeum Sztuki Współczesnej

8.09–24.11.2019

„po/wy/miary”

**Dorota Nieznalska, Jörg Herold,
Katarina Pirak Sikku**

Trójka artystów podąża śladem pseudonaukowych antropologicznych badań wykorzystywanych do celów skierowanych przeciwko człowiekowi i przy pomocy sztuki próbuje odpowiedzieć na pytania, jak wytłumaczyć powszechne resentymenty przeciwko obcym – ich trwałość i aktualność.

22.12.2019–26.04.2020

„Willmann. Opus magnum”

Wielka wystawa monograficzna Michaela Leopolda Willmanna, jednego z najwybitniejszych artystów doby baroku w Europie Środkowej, zwanego śląskim Rembrandtem. Po raz pierwszy miłośnicy sztuki będą mogli w jednym miejscu obejrzeć ogromny wybór dzieł śląskiego mistrza. Specjalnie na tę ekspozycję wy pożyczone zostaną obrazy m.in. z licznych świątyni oraz kolekcji muzealnych. Po przeszło 75 latach zagoszczą na Dolnym Śląsku obrazy ze słynnego cyklu *Męczeństwa Apostołów*, które po wojnie znalazły schronienie w kościołach warszawskich.

„To, że będziemy mieli sposobność oglądać we Wrocławiu obrazy Willmanna pochodzące z Lubiąża, a w szczególności ten jego imponujący cykl *Męczeństwa Apostołów*, to wydarzenie historyczne” – mówi Piotr Oszczanowski, dyrektor MNWr i kurator wystawy. Dzieła Willmanna pokazane zostaną nowoczesnej przestrzeni wystawienniczej Pawilonu Czterech Kopuł, w oryginalnej scenografii i z wykorzystaniem nowoczesnych technik prezentacyjnych.

Muzeum Etnograficzne

4.10–29.12.2019

**„Opowieści spoza obrazów.
Fotografie Ewy Martyniszyn”**

Wystawa jest podsumowaniem projektu artystycznego realizowanego przez artystkę w latach 2005–2006 na terenie województwa opolskiego, dolnośląskiego, śląskiego oraz na Ukrainie. Powstało wtedy 44 fotografii czarno-białych i barwnych oraz około 50 reprodukcji tzw. monideł, czyli ręcznie podkolorowanych lub preparowanych na bazie fotografii portretów o tematyce ślubnej, wojskowej czy pierwszokomunistycznej.

25.10–29.12.2019

„Otwarty teren sztuki”

Jakie tematy podejmują współcześni artyści nieprofesjonalni? Jaką rolę odgrywa sztuka w ich życiu codziennym? Czy twórczość ta jest doceniana przez lokalną społeczność? Odpowiedzi na te i inne pytania można znaleźć na wyjątkowej wystawie przygotowanej przez Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu i Fundację Ważka. Ekspozycja jest pokazem aktualnego stanu twórczości ludowej na Dolnym Śląsku.

Zapisy na zajęcia:

[MNWr] tel. 71 372 51 48*
edukacja@mnwr.pl

[P4K] tel. 71 712 71 81*
edukacja.pawilon@mnwr.pl

[ME] tel. 71 344 33 13*
edukacja@muzeumetno-
graficzne.pl

[PR] tel. 71 344 23 44*

* Początek zapisów:
tydzień przed zajęciami,
zapisy od pon. do pt.
w godz. 8:00–16:00

** Stowarzyszenie Przyjaciół
Muzeum Narodowego
we Wrocławiu
stowarzyszenie@mnwr.pl

Dołącz! ➔ mnwr.pl/spm

2.11, g. 12:00

Portret muzyki, czyli historia polskiej okładki płytowej

Wykład Justyny Chojnackiej w ramach cyklu
„Piękne i użyteczne”

Papierowa koperta miała przede wszystkim chronić płytę, jednak użytkowe pole okładki płytowej od dawna stało się także terenem twórczej ekspresji. Artysty komponowali wyjątkowe układy, operując różnymi środkami graficznymi. Przyjrzymy się rozwojowi projektowania okładki płytowej przez polskich grafików od lat 60. XX w. do współczesności. Wśród omawianych artystów znajdują się m.in. Wojciech Zamecznik, Jerzy Srokowski, Liliana Baczevska czy Rostaw Szaybo.

5.11, g. 11:00

Obliczalni?

Warsztaty Justyny Oleksy w ramach cyklu
„Dozwolone od lat 18”

Konkret uwikłany w metaforę. Jak artyści posługują się przedmiotem, materią, wyjętą z codziennego użycia rzeczą, by budować metafory o ludzkiej kondycji? „Obliczalni?” to warsztaty będące pogłębioną dyskusją zarówno o artystach tworzących „Pamięć wojny” w przestrzeni ekspozycji stałej, jak i próbą rozpoznania paralelnych zjawisk na „po/wy/miarach”. Spotkanie wokół swistego dialogu klasyków sztuki XX w. i współczesnych wypowiedzi o opresji, nauce w służbie ideologii i eksterminacji. Spotkanie na przecięciu pamięci osobistej i dziedzicznej, indywidualnej i zbiorowej.

8.11, ś. 17:00

P4K

W piątek o piątek
Oprowadzanie po wystawie czasowej
„po/wy/miary”

Wstęp z biletem na wystawę czasową

9.11, ś. 11:00

Zapisy

Wstęp
wolny

MN
Wr

Dłutem po mapie I

Spacer po mieście prowadzony przez Barbarę
Andruszkiewicz, towarzyszący wystawie
„Wyrzeźbiony Wrocław”

Odsłona pierwsza spotkania będącego okazją do zaprezentowania rzeźb wrocławskich artystów 1. poł. XX w., które zdobią przestrzeń miasta, a z oczywistych powodów nie mogły się znaleźć na wystawie w Muzeum. Przyjrzymy się zarówno tym rozpoznawalnym wizytówkom Wrocławia, jak i realizacjom zdecydowanie mniej znanym, choć równie intrygującym.

Początek spaceru: przy wejściu do Muzeum Narodowego we Wrocławiu

---

9.11, ś. 12:00

Wstęp
wolny

MN
Wr

Z Krakowa do Piekar i Praگی – dzieje obrazu
Matki Bożej Piekarskiej

Wykład Dariusza Galewskiego w ramach cyklu
„Mój Śląsk. Fascynacje”

Jezuici, obejmując nowe placówki na Śląsku, niejednokrotnie wchodzili w posiadanie czczonych niegdys wizerunków, których kult starali się odrodzić. Tak stało się również w sanktuarium w Piekarach Śląskich, którym od 1677 do 1776 opiekowali się opolscy zakonnicy. Z właściwym sobie rozmachem rozpowszechnili oni na całym Górnym Śląsku kult przechowywanego tam obrazu Marii z Dzieciątkiem. Wiele wskazuje na to, że jest on kopią niezachowanego dzieła, które od późnego średniowiecza znajdowało się w Krakowie.

9.11, ś. 15:00

MN
Wr

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie
„Wyrzeźbiony Wrocław”

Wstęp z biletem na wystawę czasową

9.11, ś. 15:00

Barbórka górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku i plecionkarstwo w Polsce

Wykład Olgi Budzan w ramach cyklu „Druża sobota w Etnografii”

Spotkanie przybliży dwa zjawiska wpisane na „Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO”. Pierwsza część wykładu poświęcona będzie tradycjom związanym z górniczym świętem, druga – plecionkarstwu, jego odmianom oraz różnym materiałom wykorzystywanym przez plecionkarzy.

10.11, ś. 11:00

Kantor niemożliwy

Wykład Justyny Oleksy w ramach cyklu „Prawdziwa twarz mistrza. Artyści Pawilonu Czterech Kopuł”

Spotkanie wokół twórczości Tadeusza Kantora jest zaproszeniem na „wykład wędrujący”. W przestrzeni ekspozycji stałej Pawilonu Czterech Kopuł można bowiem zobaczyć bogatą reprezentację dzieł twórcy. Odwiedzając ekspozycję na wystawie prace, prześledzimy etapy twórczości Kantora, by skupić się głównie na jego dziele teatralnym. O mechanizmach pamiętania, maszynach pamięci. O bezkompromisowym Kantorze-reżyserze, Kantorze-despocie, Kantorze-mizożynie? O wspomnieniu, które jest ustawianiem. I o ciągłych w ustawianiu pomyłkach. O malarstwie, które chciałoby „być jak krzesło – do niczego niepodobne” i o „Zakładzie Wynajmu Droгих Nieobecnych”.

10.11, ś. 12:00

Pająk nad głową

Warsztaty Olgi Budzan dla osób niewidomych i niedowidzących, w ramach cyklu „Poczuj sztukę”

Uczestnicy spotkania poznają różne rodzaje dawnych ozdób na choinkę, a także sami wykonają tradycyjną ozdobę ze słomek, papieru i ցrochu.

Wstęp z biletem za 3 zł

13.11, ś. 12:00

Środa na stałe(j)

Oprowadzanie po wystawie stałej

W każdą drugą środę miesiąca Muzeum Etnograficzne zaprasza na oprowadzanie po wystawie stałej. Zwiedzający będą mieli okazję posłuchać historii niezwykłych zabytków prezentowanych na tej ekspozycji, takich jak ule figuralne, czepce dolnośląskie czy malarstwo dewocyjne.

Wstęp z biletem na wystawę stałą

14.11, ś. 16:00

**Południowe Indie. Z Cennaju do Koćinu przez
Tamilnadu i Góry Kardamonowe do Kerali**

Wykład Małdaleny Szafkowskiej w ramach cyklu
„Zwiedzamy świat z Muzeum”

Południowe Indie to jedno z najlepiej rozwiniętych regionów Subkontynentu. Cennaj, główne miasto stanu Tamilnadu, chlubi się m.in. starymi świątyniami hinduistycznymi, ale także katolicką katedrą, w której podziemiach spoczywają szczątki św. Tomasza Apostoła.

Pomiędzy Tamilnadu i Keralą biegnie łańcuch Gór Kardamonowych z miejscowością Kumily, w której odbywają się przedstawienia niezwyklego teatru Kathakali. Największym miastem regionu jest Koćin z portem dalekomorskim, XVI-wieczną dzielnicą żydowską, a także licznymi kościołami.

15.11, ś. 17:00

W piątek o piątek

Oprowadzanie po wystawie kolekcji

Wstęp z biletem na wystawę stałą

16.11, ś. 12:00

Józef Panek – mistrz ostrego cięcia

Wykład Małdaleny Szafkowskiej w ramach cyklu
„Mistrzowie grafiki”

Jerzy Panek to fenomenalny grafik, mistrz drzeworytu, w którym osiągnął niezwykle efekty wyrafinowania, prostoty i syntezy. Oszczędne, wręcz surowe, a przez to pełne wyrazu i ekspresji prace dotyczą spraw jemu najbliższych: wiejskich zwierząt, prostych ludzi, jeźdźcy samego. Nazywany „Wielkim Drwalem”, w twórczości stawał się bardziej stolarzem niż wysublimowanym artystą.

16.11, ś. 15:00

Kresowiaci na Dolnym Śląsku – historia i tradycja

Wykład Małgorzaty Michalskiej w ramach cyklu
„Antropologiczny melanż w Muzeum Etnograficznym”

Kresowiaci to zróżnicowana pod względem kulturowym ludność, pochodząca z terenów dawnej Rzeczypospolitej, które w wyniku postanowień jałtańskich i poczdamskich po II wojnie światowej przypadły Związkowi Radzieckiemu. Zostali oni przesiedleni m.in. na Dolny Śląsk.

Spotkanie będzie okazją do opowiedzenia o ich losach, a także tradycjach, które ze sobą przywieźli, do dziś kultywowanych.

16.11, g. 16:00

Pokazy etnograficzne w wybranych ogrodach zoologicznych w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1850–1939

Wykład Dominiki Czarneckiej w ramach cyklu „Liczby obojętne”, towarzyszącego wystawie „po/wy/miary”

Pokazy etnograficzne w Europie mają długą tradycję, która w XIX w. przybrała formę masowej rozrywki. W cyrkach, parkach miejskich, teatrzykach ogródkowych, a zwłaszcza ogrodach zoologicznych odbywały się „pokazy egzotyczne”, na których można było oglądać ludzi sprowadzonych do Europy z Afryki, Australii, Ameryki czy Azji. Wykład będzie okazją do omówienia genezy owych pokazów oraz reakcji lokalnych społeczności na nie.

16.11, g. 16:00

Żywiot powietrza

Dwugodzinne warsztaty tańca intuicyjnego Barbary Przerwy dla dorosłych połączone z wykładem, w ramach nowego cyklu „Plastyka tańca”

Powietrze jest niezbędne do życia. Przestajesz oddychać – umierasz. W tańcu oddech jest niezmiernie ważny. Oddech to nasza siła. W malarstwie motyw powietrza nieodłącznie związany jest z wyobrażeniami wiatru, znajdziemy go pod postacią pięknych młodzieńców, sztormu na morzu, obłoków sunących po niebie – prób symbolicznego przedstawienia owego żywiołu jest wiele. Zapraszamy na wykład i warsztat, w czasie którego zatańczymy wiatry wiejące z czterech stron świata.

Wstęp z biletem za 7 zł

17.11, g. 11:00

To nie jest fajka. W świecie surrealistów

Wykład Iwony Gołaj w ramach cyklu „Kurs historii sztuki. Klasycy nowoczesności” Uniwersum stworzone przez surrealistów przypominało „świat na opak”, rządzone przez podświadomość i pragnienia. Świat, w którym odrzucono racjonalne zasady i granice zakazów. Poznając twórczość Maxa Ernsta, Paula Klee, Joana Miró czy René Magritte’a, słuchacze przekonają się, że sztuka może – a nawet powinna – być nielogiczna, irracjonalna, absurda i oniryczna.

Wstęp z biletem za 5 zł

17.11, g. 13:00

Sztuka starożytnego Rzymu

Wykład Grzegorza Wojturskiego w ramach cyklu „Kurs historii sztuki”

Cywilizacja antycznego Rzymu do dziś imponuje obszarem wpływów, organizacją, techniką budowlaną i wojсковą. Ekspansja Imperium Rzymskiego w Europie (I w. p.n.e. – II w. n.e.) rzutowała na kulturę całego regionu jeszcze długo po upadku mocarstwa, szczególnie w średniowieczu i renesansie.

Prelegent opowie o osiągnięciach sztuki antycznej, jej charakterystycznych formach i typowych treściach, uwzględniając zmiany, jakie następowały w miarę upływu stuleci antycznej Romy.

Wstęp z biletem za 5 zł

17.11, g. 13:15

Zwiedzanie z przyrżeniem oka dla Pañ i Panów

Oprowadzanie Izabeli Trembałowicz-Chęć

Podczas tego niecodziennego zwiedzania prowadząca przybliży ciekawostki związane z powstawaniem Panoramy Racławickiej, opowie o przygotowaniach, technice malowania i trudnościach, z jakimi borykali się twórcy dzieła. Zwiedzający dowiedzą się więcej o samych artystach, poznają anegdoty związane z ich życiem i współpracę przy malowaniu pierwszej polskiej panoramy.

Wstęp z biletem za 20 zł

17.11, g. 15:00

Bruno Tschötschel jakiego nie znacie

Wykład Piotra Oszczanowskiego

Tematem spotkania będzie przedstawienie tego, co przyniosły nie tyle wystawa prac Brunona Tschötschela w Muzeum Miejskim Wrocławia z 2012 r. „Bruno Tschötschel (1874–1941) – wrocławski Wit Stwosch XX wieku”, ile jej konsekwencje. Zaowocowała ona bowiem odnalezieniem sporej liczby dzieł tego utalentowanego wrocławskiego rzeźbiarza. Będzie to też opowieść o tym, co przynoszą badania naukowe, jakie korzyści płyną z organizowania wystaw muzealnych, a także rozważania o potrzebie powściągliwości w ferowaniu sądów i o tym, że muzealnicy wciąż mają przed sobą mnóstwo niezwykłych rzeczy do odkrycia.

17.11, g. 16:00

Wymiary akceptacji

Warsztaty tańca intuicyjnego Barbary Przerwy w ramach cyklu „Liczby obojętne” towarzyszącego wystawie „po/wy/miary”

Czy akceptację można zmierzyć? Co powoduje powiększenie lub zmniejszenie jej ram? W czasie spotkania uczestnicy zostaną oprowadzeni po wystawie czasowej „po/wy/miary”. W trakcie dyskusji dotyczącej norm społecznych, wymiarów naszych ciał, ekstrawagancji stroju i ekspresji uczuć w miejscach publicznych zbierzemy materiał bazowy do warsztatów z tańca intuicyjnego. Propozycją będzie RUCH jako przekaz uczuć, wrażeń i pojęć... Czy to akceptujesz?

Wstęp z biletem za 3 zł

18.11, g. 16:30

Preview wystawy „Współczesność i historia. Medalierstwo europejskie 1800–1889”

Oprowadzanie kuratorskie dla członków Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Narodowego we Wrocławiu
Dołącz! ➔ mnwr.pl/spm

Wstęp wolny, zapisy: stowarzyszenie@mnwr.pl

21.11, ś. 11:00

Sztuka Doroty Nieznalskiej, sztuka

„po/wy/miarów”

Oprowadzanie Ałaty Iżykowskiej-Uszczyk w ramach cyklu „Sztuka w mig” z tłumaczeniem na Polski Język Mięgowy

Punktem wyjścia oprowadzania będzie wieloczołnowa instalacja Doroty Nieznalskiej, która powstała jako efekt badań artystki w archiwum Instytutu Niemieckich Prac na Wschodzie (powst. 1940). Przyjrzymy się jej pod kątem takich pytań, jak: na ile praca ta jest artystycznym wyobrażeniem przeszłości, a na ile rzetelnie zrelacjonowanymi faktami?

Wstęp z biletem za 3 zł

22.11, ś. 17:00

W piątek o piątek

Oprowadzanie po wystawie czasowej „po/wy/miary”

Wstęp z biletem na wystawę czasową

23.11, ś. 11:00

Dłutem po mapie II

Spacer po mieście prowadzony przez Barbarę Andruszkiewicz, towarzyszący wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”

Druąa odsłona spotkania będącego okazją do zaprezentowania rzeźb wrocławskich artystów 1. poł. XX w., które zdobią przestrzeń miasta, a z oczywistych powodów nie mogły znaleźć się na wystawie w Muzeum.

Przyjrzymy się zarówno tym rozpoznawalnym wizytówkom Wrocławia, jak i realizacjom zdecydowanie mniej znanym, choć równie intrygującym.

Początek spaceru: przy wejściu do Muzeum Narodowego we Wrocławiu

---

23.11, ś. 12:00

Cudzoziemki na kartach Starego Testamentu

Wykład Sławomira Ortyła w cyklu „Kobieta w świecie sztuki”

W czasach starotestamentowych bycie cudzoziemką było równoznaczne z byciem innowierczynią (przynajmniej do czasu). Preleżent, przywołując między innymi dzieje Rachab, Rut, Atalii czy Haęar, spróbuje ustalić, jaki status miała taka kobieta w narodzie wyznającym kult jednego Boga. Wykład zostanie zilustrowany pracami artystów, na których utrwalił oni swoje wyobrażenia omawianych kobiet.

23.11, g. 15:00

Bezdziethość z wyboru.

Pewnoř w řwiecie dominujących praktyk

Wykład Joanny Tomaszewskiej w ramach cyklu „Antropologiczny melanz w Muzeum Etnograficznym”

W ciągu ostatnich kilku dekad liczba par, które dobrowolnie odrzucają rodzicielstwo, wzrosła na całym řwiecie, stając się wazn kwesti społeczno-kulturową, polityczną czy ekonomiczną. Preleġentka zaprezentuje, w oparciu o własne badania, przypadki osób Źwiadomie bezdziethych. Ma to na celu przybliġenie problemu, z którym rzadko spotykamy się w dyskursie publicznym, a który staje się coraz bardziej powszechny.

23.11, g. 16:00

Rasizm i ksenofobia w Polsce.

Jak zatrzymac nienawiřć?

Wykład Artura Maronia w ramach cyklu „Liczyby oboġetne” towarzyszccego wystawie „po/wy/miary”

Przeřledzone zostaną zmiany w relacjach midykulturowych i przeanalizowany stosunek Polaków do mniejszości narodowych i etnicznych za pomocą kategoriġ rasizmu. Zjawisko to nasila się i z bieġiem lat stało się przyczyn wzrastającej liczby aktów aġresji i przemocy w stosunku do obcokrajowców i osób o ciemniejszym kolorze skóry. Analiza zjawiska ma za zadanie pomoc zrozumieć problemy społeczeństwa polskiego, a takġe pokazać droġę ich rozwiązania. Kolejnym wątkiem wystąpienia będzie ukazanie ciġości polskich form nacjonalizmu, prowadzccych do normalizacji zjawisk nietolerancji, ksenofobii i postaw rasistowskich.

24.11, g. 13:00

Sztuka wczesnochrześcijańska i bizantyjska

Wykład Dariusza Galewskiego w ramach cyklu „Kurs historii sztuki”

Przedstawione zostaną najwazniejsze zabytki sztuki wczesnochrześcijańskiej, takie jak rzymskie katakumby czy mauzoleum Konstancji oraz sztuki bizantyjskiej. Preleġent scharakteryzuje takġe najistotniejsze zjawiska w sztuce tego okresu na wybranych przykładach malarstwa, rzeġby i architektury omawianych okresów.

Wstęp z biletem za 5 zł

24.11, g. 16:00

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „po/wy/miary”

Prowadzenie: Iwona Dorota Biġos

Wstęp z biletem na wystawę czasową

24.11, g. 17:17

Rajskie jabłuszka

Teatr Czterech. Finisaż performatywny wystawy czasowej „po/wy/miary”

Pachniało wtedy mirabelkami. Sałata, koperek, marchew, pomidory, aż chciało się zrywać. Uciekałam, wskakiwałam pod kołdrę, tupałam ją za rękę i wtedy mogłam dopiero spać. Czasami nie jadłem już drugiego. Chciałem przehandlować z bratem ten metalowy guzik z glapą za znaczek z Hitlerem. Ale powiedział, że guzik gdzieś przepadł. W maju najważniejszy był obrus Iniany. Od tamtej pory nie lubię pierników. Na dwie mniejsze gęsi wołałiśmy Zyta i Zuzia. I zbieranie wosku na przyszłość. Z nadzieją, że jeszcze się przyda. Zróbcie sobie z tą historią, co chcecie.

Teatr Czterech

Wstęp z biletem na wystawę czasową

29.11, g. 17:00

W piątek o piątej / Friday at five

Oprowadzanie po wystawie kolekcji w języku angielskim / Guided tour in English through the permanent exhibition

Wstęp z biletem na wystawę stałą /

Entry with the ticket for permanent exhibition

30.11, g. 12:00

Tradycja drewnianych kościołów Opolszczyzny – nieodkryte dziedzictwo

Wykład Justyny Kleszcz w ramach cyklu „Mój Śląsk. Fascynacje”

Preleżentka wprowadzi słuchaczy w rzeczywistość, w której fakt, że coś jest budynkiem, nie musi oznaczać, że przez cały czas będzie tkwiło w jednym miejscu. Świat, w którym architektura ma zapach, fakturę i stoi na uboczu zgiełkliwych miejsc.

Mowa o drewnianych kościółkach Śląska Opolskiego – rejonu, gdzie jest ich nad wyraz dużo, a każdy ma inną historię do opowiedzenia.

30.11, g. 13:00

Spacer z wolontariuszami

Bohaterowie przedstawiani na obrazach często otaczają się interesującymi przedmiotami. Tym razem wolontariusze Muzeum Narodowego we Wrocławiu pomogą zwiedzającym rozwiązać tajemnicę zażadkowych atrybutów.

30.11, g. 14:00

Tadeusz Kantor *Emballage II. Parasol i postać*
Warsztaty Justyny Oleksy dla osób niewidomych i niedowidzących, w ramach cyklu „Dotknij muzeum”

Skąd się wzięły parasole w moim Biednym Pokoiku Wyobraźni... Gdzieś koło 1965 roku zaczęły zlatywać z góry, z nieba całymi chmarami. Warsztaty wokół tyflografiki pracy Tadeusza Kantora będą okazją do zgłębienia pojęcia ambalażu oraz rozważenia sposobów istnienia realnego przedmiotu w ramach obrazu. Zacerpnięta z „Realności Niższej Rangji” zwyczajność uniesiona do rangi sztuki. O zamiłowaniu Kantora do przedmiotów, sentymencie do kieszeni oraz wyższości kurtyny nad spektaklem, który odstania.

Wstęp z biletem za 3 zł

30.11, g. 15:00

Historie rodzinne – w poszukiwaniu własnych korzeni

Wykład Małgorzaty Michalskiej w ramach cyklu „Antropologiczny melanz w Muzeum Etnograficznym”

Rynek księgarski obfituje w publikacje poświęcone historii rodzin – tych słynnych, ale także tych mniej rozpoznawanych. Spotkanie będzie okazją do poznania sposobów mogących pomóc w opracowaniu historii własnej rodziny. Zaprezentowane zostaną źródła umożliwiające odkrywanie przeszłości – nie tylko pamiętki rodzinne, ale także księgi metrykalne, świadectwa ślubów czy pogrzebów.

30.11, g. 15:00

Wrocławskie dzieła Christiana Behrensa

Wykład Romualda Nowaka w ramach wydarzeń towarzyszących wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”

W wyniku konkursu ogłoszonego w 1885 przez kuratorium wrocławskiego Schlesisches Museum der Bildenden Künste wyłoniono nowego kierownika w Mistrzowskiej Pracowni Rzeźby, którym został młody rzeźbiarz Christian Behrens (1852–1905), wykształcony w Akademii Sztuk Pięknych w Dreźnie. W czasie długiego pobytu we Wrocławiu wykonał on liczne prace dla miasta, m.in. rzeźby do ołtarza głównego kościoła pw. św. Marii Magdaleny (1890), dekorację budynku Poczty Głównej (1885–1888) czy dekorację figuralną południowej fasady ratusza (1890–1891).

30.11, g. 17:00

Słowa włączyły się do zabawy. Gry surrealistów

Warsztaty Justyny Oleksy dla dorosłych w ramach cyklu „Kurs historii sztuki. *Work in progress*”

Gdyby pewnego wietrznego dnia cały świat odleciał, lunatycy tłumnie jak zwykle spacerowałyby po dachach. To fraza powstała w wyniku surrealistycznej zabawy w „Wybornego trupa” André Bretona z Louisem Arañonem. Warsztaty będące twórczym komentarzem do wykładu *To nie jest fajka. W świecie surrealistów*, są zaproszeniem do zaangażowania się w ulubione przez surrealistów gry. Rygorystycznie i z powagą godną wyższej sprawy, przestrzegając nonsensownych reguł gry, przetestujemy automatyzm naszych skojarzeń. *Wyborny trup będzie pił nowe wino!*

Wstęp z biletem za 3 zł

1.12, ś. 11:00

Man Ray. Niezainteresowany, ale nie obojętny

Wykład Małgorzaty Santarek w ramach cyklu „Kurs historii sztuki. Klasycy nowoczesności”

Man Ray uważany jest za jednego z najciekawszych i najbardziej wpływowych artystów XX w. Sięgając do jego biografii, odbędziemy podróż do Paryża i Nowego Jorku, zanurzymy się w świecie dada i surrealizmu, poznamy człowieka o wspaniałym poczuciu humoru oraz historię niezwyklej przyjaźni. Nade wszystko jednak zetkniemy się z genialną twórczością wyrażoną w fotografii, filmie i zaskakujących obiektach rzeźbiarskich.

Wstęp z biletem za 5 zł

1.12, ś. 13:00

Sztuka romańska

Wykład Jacka Witkowskiego w ramach cyklu „Kurs historii sztuki”

Preleżent z właściwą sobie erudycją i uwzględnieniem kontekstu historycznego epoki scharakteryzuje zjawiska w sztuce zachodzące pomiędzy początkiem XI, a połową XIII w. w Europie, określane terminem – „sztuka romańska”. Wskaże zarówno wspólne cechy dominującej w tym okresie architektury, jak i służebnych wobec niej rzeźby i malarstwa. W oparciu o sztandarowe przykłady wskaże też odmiany romańszczyzny w różnych rejonach Europy oraz związki tej sztuki z duchowością ważnych w tym czasie ośrodków religijnych starego kontynentu.

Wstęp z biletem za 5 zł

1.12, ś. 13:15

Zwiedzanie z przymrużeniem oka dla Pań i Panów

Oprowadzanie Izabeli Trembałowicz-Chęć

Podczas tego niecodziennego zwiedzania Izabela Trembałowicz-Chęć przybliży ciekawostki związane z powstawaniem *Panoramy Ractawickiej*, opowie o przygotowaniach do realizacji, technice malowania i trudnościach, z jakimi borykali się twórcy dzieła. Zwiedzający dowiedzą się więcej o samych artystach, a także poznają anegdoty o ich życiu, twórczości oraz współpracy przy malowaniu pierwszej polskiej panoramy.

Wstęp z biletem za 20 zł

1.12, ś. 15:00

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”

Wstęp z biletem na wystawę czasową

3.12, ś. 11:00

**Na Spektakl przez Deszcz –
język obrazów Jana Tarasina**

Warsztaty Ałaty Iżykowskiej-Uszczyk w ramach cyklu
„Dozwolone od lat 18”

Świat zapisany językiem symboli znanych tylko artyście. Kształty geometryczne odnoszące do ludzi, rzeczy i relacji – co one oznaczają? Owe znaki-przedmioty, znaki-symboli, ślady kształtów wziętych z bezpośredniej, otaczającej nas rzeczywistości staną się punktem wyjścia do rozwikłania skomplikowanych i wielowątkowych akcji z obrazów Jana Tarasina.

5.12, ś. 16:00

Błękitne niebo Patagonii

Wykład Grażyny Lisewskiej w ramach cyklu
„Zwiedzamy świat z Muzeum”

Słuchacze wybiorą się w swoistą podróż na koniec świata, do dalekiej Patagonii. Ta niesamowita i interesująca przyrodniczo kraina leży na południowym krańcu Ameryki Południowej. Wrażeniami z wyprawy do tego niezwyklego zakątka podzieli się z publicznością podróżniczka, która zwiedziła już prawie cały świat.

6.12, ś. 17:00

W piątek o piątej

Oprowadzanie po wystawie kolekcji

Wstęp z biletem na wystawę stałą

7.12, ś. 12:00

Graficy secesyjni – mistrzowie płynnych linii

Wykład Zuzanny Mikołajek w ramach cyklu
„Mistrzowie sztuki”

Któż nie kojarzy dekoracyjnych prac Alfonsa Muchy, czeskiego grafika i malarza, jednego z najwybitniejszych przedstawicieli secesji? Jego słynne plakaty z wizerunkami pięknych kobiet powstawały w technice litografii i pełniły funkcje reklamowe. W okresie secesji artyści często posługiwali się tą techniką, stosując w grafice płaskie plamy barwne i płynne, a zarazem wyraziste, linie. Plakat reklamowy urósł wtedy do rangi dzieła sztuki. W trakcie wykładu zaprezentowane zostaną prace najwybitniejszych artystów secesyjnych, m.in. Alfonsa Muchy, Eugène Grasset, Heinricha Voğelera.

7.12, ś. 13:00

Najpiękniejszy obraz na świecie

Warsztaty rysunkowe Olgi Budzan dla młodzieży i dorosłych towarzyszące wystawie „Otwarty teren sztuki”

Czym jest piękno? Gdzie można je znaleźć? Jak oddać na płótnie lub papierze? Podczas warsztatów przyjrzymy się różnym obliczom piękna oraz stworzymy własne ilustracje inspirowane wystawą twórczości nieprofesjonalnej „Otwarty teren sztuki”.

Wstęp z biletem za 5 zł

7.12, ś. 15:00

Otwarty teren sztuki

Oprowadzanie kuratorskie Marty Derejczyk

Spotkanie na wystawie prezentującej czternastu współczesnych twórców nieprofesjonalnych z terenu Dolnego Śląska. Wystawa oparta jest na badaniach terenowych prowadzonych w regionie od 2012 r. przez Fundację Ważka z Wrocławia.

Wstęp z biletem na wystawy czasowe

7.12, ś. 16:00

Żywiot ognia

Dwu godzinne warsztaty tańca intuicyjnego Barbary Przerwy połączone z wykładem, w ramach nowego cyklu „Plastyka tańca”

Płoniemy z miłości, płoniemy z gniewu! Ogień twórczy był współsprawcą niejednego arcydzieła, choć wielu artystów mogło też powiedzieć, że wypaliło się twórczo. Motyw ognia w sztuce ma głęboką i dwoistą symbolikę. Ukazuje dobroczynne oblicze związane z motywem domowego ogniska i jednocześnie straszy pożogą wojenną, apokaliptycznymi plagami i ogniem piekielnym. Boğata ikonografia zaprezentowana w części wykładowej stanie się inspiracją do ognistego tańca intuicyjnego.

Wstęp z biletem za 7 zł

8.12, ś. 11:00

Powojenne oblicza abstrakcji

Wykład Ağaty Iżykowskiej-Uszczuk w ramach cyklu „Kurs historii sztuki. Klasyki nowoczesności”

Abstrakcja geometryczna, organiczna czy antymimeetyczna? Czym różni się action painting od taszyzmu? W trakcie wykładu uczestnicy dowiedzą się, jakie były powojenne kierunki rozwoju abstrakcji oraz dlaczego estetyka kinetyczna jest tak ważna przy odbiorze tego rodzaju sztuki.

Wstęp z biletem za 5 zł

8.12, ś. 14:00

Kolędujemy!

Warsztaty Marty Derejczyk dla osób niewidomych i niedowidzących w ramach cyklu „Poczuj sztukę”

Spotkanie będzie okazją do przypomnienia dawnych zwyczajów kolędniczych, a także wystuchania kilku tradycyjnych, mało dziś już znanych kolęd z różnych regionów Polski. Znajdzie się też oczywiście czas na wspólne kolędowanie!

Wstęp z biletem z 3 zł

8.12, ś. 15:00

Johannes Baumeister – mistrz grupy *Ukrzyżowania*

Wykład Piotra Oszczanowskiego

Urodzony w Münster w 1864 r. artysta przeniósł się do Wrocławia w roku 1893 i tu rozpoczął pełną sukcesów, trwającą przeszło 30 lat działalność. Zastąpił z kamiennych, wieloosobowych grup *Ukrzyżowania*, o które zabiegało wielu kościelnych mecenasów. Artystyczny dialog z przeszłością, zwłaszcza średniowieczem, oraz próba wypracowania indywidualnego, rozpoznawalnego stylu – to tylko niektóre z zagadnień składających się na wykład o dorobku jednego z najmniej dzisiaj znanych rzeźbiarzy wrocławskich przełomu XIX i XX w.

11.12, ś. 12:00

Środa na stałe(j)

Oprowadzanie po wystawie stałej

W każdą drugą środę miesiąca Muzeum Etnograficzne zaprasza na oprowadzanie po wystawie stałej. Zwiedzający będą mieli okazję posłuchać historii niezwykłych zabytków prezentowanych na tej ekspozycji, takich jak ule figuralne, czepce dolnośląskie czy malarstwo dewocyjne.

Wstęp z biletem na wystawę stałą

13.12, ś. 17:00

W piątek o piątej / Freitag um fünf

Oprowadzanie w języku niemieckim po wystawie kolekcji / Führung in deutscher Sprache durch die Sammlungsausstellung

Wstęp z biletem na wystawę stałą /
Eintritt mit dem Ticket für die Sammlungsausstellung

14.12, ś. 12:00

**Książ – metamorfozy architektury zamku
XIII–XXI w.**

Wykład Beaty Lejman w ramach cyklu „Książ utracony, Książ ocalony”

Jak to się stało, że średniowieczna warownia przeobraziła się w barokowy pałac otoczony ogrodami, a następnie w jeden z najokazalszych zamków w Europie, i czy rzeczywiście jego rozbudowa w XX w. doprowadziła do bankructwa Hochbergów – właścicieli jednej z największych fortun cesarskich Niemiec? Podczas wykładu prowadząca podejmie próbę odpowiedzi na te pytania.

14.12, ś. 14:00

Alina Szapocznikow Okapy

Warsztaty Agaty Iżykowskiej-Uszczyk dla osób niewidomych i niedowidzących, w ramach cyklu „Dotknij muzeum”

Sztuka ciała dla uspokojenia duszy – tak jednym zdaniem można określić niezwykle dzieła Aliny Szapocznikow. W trakcie spotkania dowiemy się, czym są pamiętniki intymne, oraz zastanowimy nad tym, jak jeszcze można przenieść ulotność wspomnień w sferę dotyku.

Wstęp z biletem za 3 zł

14.12, ś. 15:00

**Miasto w relacjach. Strategie i praktyki
współtworzenia przestrzeni miejskiej**

Wykład Katarzyny Majbrody w ramach cyklu „Antropologiczny melanż w Muzeum Etnograficznym”

Pytanie o kondycję współczesnego miasta wiąże się z zagadnieniem praw do miasta, w które wpisują się prawa do kreowania, przeobrażania i zadamowywania przestrzeni miejskiej. Słuchacze zapoznają się z założeniami krytycznego posthumanizmu i nowego materializmu, w których kontekście przestrzeń miejska stanowi wynik złożonych relacji środowiskowych, zacierania się granic gatunkowych oraz efekt złożonych relacji ludzi i obiektów materialnych poza-ludzkich.

14.12, ś. 17:00

Spalmy muzea!

Narodziny manifestów artystycznych

Warsztaty Agaty Iżykowskiej-Uszczyk w ramach cyklu „Kurs historii sztuki. Work in progress”

Futuryści nawoływali do niszczenia muzeów, odżegnywali się od antyku i dokonań klasyków renesansu. Traktowali tradycję jako „nienawistny hamulec”, który krępuje swobodę twórczą. W manifestach dawali upust swoim poglądom. W trakcie zajęć prześledzimy proces ich powstawania, próbując stworzyć własny manifest „dnia dzisiejszego”.

Wstęp z biletem za 3 zł

15.12, g. 11:00

Twórcza pasja wg Waldemara Cwenarskiego

Wykład Małdaleny Szafkowskiej w ramach cyklu „Prawdziwa twarz mistrza. Artyści Pawilonu Czterech Kopuł”

Waldemar Cwenarski to jeden z najzdolniejszych artystów powojennych, którego obiecującą drogę twórczą przerwała tragiczna śmierć w tajemniczych okolicznościach. Fatum prześladowało go od lat dziecięcych – stracił ojca, a później rodzeństwo. Przeżycia z tym związane oraz wojna miały ogromny wpływ na jego wrażliwość i postrzeganie rzeczywistości. Pozostawił po sobie ogromną liczbę obrazów olejnych, a przede wszystkim wykonywanych zamaszyście rysunków.

Dziś uznawany za jednego z najciekawszych twórców o rozpoznawalnym i wyjątkowym dorobku.

15.12, g. 13:00

Sztuka gotycka

Wykład Dariusza Galewskiego w ramach cyklu „Kurs historii sztuki”

Preleżent przedstawi najważniejsze dzieła sztuki gotyckiej. Na wykładzie omówione zostaną przykłady architektury sakralnej i świeckiej, malarstwa, rzeźby oraz rzemiosła artystycznego ostatniej fazy średniowiecza.

Wstęp z biletem za 5 zł

19.12, g. 11:00

Ekspresja tkaniny. Małdalena Abakanowicz

Oprowadzanie Justyny Oleksy w ramach cyklu „Sztuka w miąg” z tłumaczeniem na Polski Język Miągowy

Mięsista i zgrzebna. Dekoracyjna i ascetyczna. Tkanina w rękach Abakanowicz niesie emocje. W zależności od użycia układa się w ostrzeżenie lub zaproszenie. Spotkanie wokół prac rzeźbiarki to zaproszenie do refleksyjnej obecności w przestrzeni kopuły północnej Pawilonu, gdzie rozgościły się m.in. *Abakany*, *Mutanty*, *Postacie siedzące*, *Mędrcy* i *Tum*.

Wstęp z biletem za 3 zł

21.12, g. 12:00

Wybitne przedstawienia Bożego Narodzenia w sztuce średniowiecznej na Śląsku

Wykład Ałgaty Stasińskiej w ramach cyklu „Mój Śląsk. Fascynacje”

W oparciu o znajdujące się w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu dzieła śląskiej sztuki średniowiecznej prześledzona zostanie ewolucja ikonografii sceny Bożego Narodzenia. Stuchacze będą mieli okazję poznać genezę omawianych wariantów bożonarodzeniowych przedstawień oraz zapoznać się z najciekawszymi wyobrażeniami tej sceny spoza muzealnej kolekcji.

21.12, ś. 15:00

**Konflikt, napięcie, współpraca –
etnologiczne badania w gminie Dobrzeń Wielki**

Wykład Konrada Górneęo w ramach cyklu
„Antropologiczny melanz w Muzeum Etnograficznym”

Sluchacze poznają przebieęo oraz wyniki badań terenowych przeprowadzonych w gminie Dobrzeń Wielki przez etnolożki i etnologów z Uniwersytetów Jagiellońskieęo oraz Uniwersytetu Wrocławskieęo. Praca zespołu badawczego prowadzona była w ramach ęranu „Konflikt, napięcie, współpraca. Studium interakcji pomiędzy Elektrownią Opolo a społecznością gminy Dobrzeń Wielki”, sfinansowanego przez Narodowe Centrum Nauki.

21.12, ś. 15:00

50 twarzy Schulza*

Wykład Barbary Andruskiewicz

Preleęentka przybliży postać niezwykle płodneęo wrocławskieęo artysty Paula Schulza (1875–1945), autora kilkuset portretów, a także licznych aktów, pomników i nagrobków. Wychowanek Académie Julian, uczeń Christiana Behrensa, ale także Auguste’a Rodina, uhonorowaniem w 1907 r. przez sameęo cesarza rozpoczął błyskotliwą, trwającą prawie czterdzieści lat karierę...

*Tytuł wykładu nawiązuje do wydaneęo przez nieęo katalogu „50 Köpfe von Paul Schulz” z pięćdziesięcioma portretami jeęo autorstwa.

21.12, ś. 15:30

Preview wystawy „Willmann. Opus maęnum”

Oprowadzanie kuratorskie dla członków Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Narodoweęo we Wrocławiu

Dołącz! ➔ mnwr.pl/spm

Wstęp wolny, zapisy: stowarzyszenie@mnwr.pl

22.12, ś. 11:00

Sztuka medytacji. Mark Rothko

Wykład Aęaty Iżykowskiej-Uszczyk w ramach cyklu
„Kurs historii sztuki. Klasyky nowoczesności”

Niekiedy sztuka Marka Rothki jest określana jako mistyczna, mająca wręcz medytacyjny charakter. W trakcie wykładu przedstawiony zostanie niezwykle proces twórczy artysty, o którym można powiedzieć, że malował na sposób medytacyjny, gdyż zanim podjął decyzję, jakie pociąęnięcie pędzlem wykonać, długo kontemplował malowaną powierzchnię.

Wstęp z biletem za 5 zł

28.12, ś. 12:00

Kryształowe żyrandole. Mariaż szkła i światła

Wykład Adama Włodarczyka w ramach cyklu
„Piękne i użyteczne”

Światło i szkło nierozzerwalnie łączą się ze sobą. Doskonałym przykładem tej relacji jest wykorzystanie kryształu do tworzenia żyrandoli, których olśniewający urok przez wieki był wyznacznikiem luksusu. Opowieść o nich ujawni wiele niespodziewanych wątków i odkryje sporo tajemnic, m.in. co wspólnego miały ze sobą Meluzyna i cesarzowa Austrii, jak gruszki i pająki rozświetlały komnaty pałaców i co ma ołów do kryształu?

*** Stowarzyszenie Przyjaciół
Muzeum Narodowego
we Wrocławiu**
☞ → s. 77

Zapisy na zajęcia:

[MNWr] tel. 71 372 51 48*
edukacja@mnwr.pl

[P4K] tel. 71 712 71 81*
edukacja.pawilon@mnwr.pl

[ME] tel. 71 344 33 13*
edukacja@muzeumetno-
graficzne.pl

[PR] tel. 71 344 23 44*

* Początek zapisów:
tydzień przed zajęciami,
zapisy od pon. do pt.
w godz. 8:00–16:00

3.11, g. 12:00

Zapisy

ME

Śpiewajka listopadowa

Rodzinne warsztaty muzyczne Marty Derejczyk dla rodziców i dzieci w wieku 3–8 lat w ramach cyklu „ETNO w południe”

Kolejne z cyklu comiesięcznych muzycznych spotkań dla młodszych i starszych, na których można poznać i wspólnie pośpiewać stare piosenki, wykonywane kiedyś dla dzieci lub przez dzieci. Do uczestnictwa w zajęciach nie są konieczne żadne umiejętności, w tym umiejętność czytania literek czy nut, chętni mogą natomiast przybyć z własnymi instrumentami.

Wstęp z biletem za 3 zł

5.11 g. 12:30

#muzealniaki

Zapisy

MN
Wr

ZachwyTY: Mężczyzna idealny – o metalowej rzeźbie z 1. poł. XX wieku

Tematyczne oprowadzanie Barbary Przerwy dla rodziców z dziećmi w wieku do lat 2

Każde spotkanie w nowym cyklu adresowanym do rodziców z małymi dziećmi toczy się wokół innego tematu przewodniego. Uczestnicy najpierw zostaną oprowadzeni po wybranej części wystawy czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”, a następnie w muzealnej kawiarni wezmą udział w dyskusji, podzielą się wrażeniami. W cenie biletu przewidziany jest też poczęstunek w postaci kawy lub herbaty.

Wstęp z biletem za 15 zł

9.11, ś. 10:30

Obraz, rzeźba, płaskorzeźba.

Muzealne eksperymenty dla najmłodszych

Zajęcia Sławomira Ortyła dla dzieci w wieku 3–5 lat w ramach wydarzeń towarzyszących wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”

Dowiemy się, czym jest obraz, rzeźba i płaskorzeźba. Sami je wykonamy i przeprowadzimy eksperymenty, które wykażą istniejące pomiędzy nimi różnice. Część eksperymentów przeprowadzimy także na... rodzicach. Ale, proszę się nie bać, Drodzy Rodzice, do zadania zaprosimy tylko tych najodważniejszych. Poza tym poznamy obraz, który niczego nie przedstawia, i wytropimy robaki, które chciałyby wszystko w Muzeum spałaszować. Spotkanie wzbogaci uczestników o wiedzę na całe życie!

Wstęp z biletem za 3 zł

10.11, ś. 12:00

Jaki znak twój? O gódlu Polski słów parę

Zajęcia Grzegorza Wojturskiego dla dzieci w wieku 6–12 lat w ramach cyklu „Z rodziną do muzeum”

Gódlu Polski – biały orzeł w złotej koronie na czerwonym polu coraz częściej gości na różnego rodzaju proporcach, wydawnictwach, znaczkach, koszulkach itp. Podczas spotkania uczestnicy poznają początki powstania gódlu i pierwsze jego wersje, wspólnie zastanowią się też, co oznaczają różne dodatki, które przydawano w historii orłowi polskiemu oraz co mogą oznaczać barwy gódlu. W drugiej części spotkania dzieci wykonają miniaturowe gódlu w technice płaskorzeźby.

Wstęp z biletem za 3 zł

12.11
ś. 12:30

ZachwyTY: Uczucia w ciele – o aktach kobiecych

Tematyczne oprowadzanie Barbary Przerwy dla rodziców z dziećmi w wieku do lat 2

Każde spotkanie w nowym cyklu adresowanym do rodziców z małymi dziećmi toczy się wokół innego tematu przewodniego. Uczestnicy najpierw zostaną oprowadzeni po wybranej części wystawy czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”, a następnie w muzealnej kawiarni odbędzie się dyskusja i dzielenie spostrzeżeniami i wrażeniami. W cenie biletu przewidziany jest też poczęstunek w postaci kawy lub herbaty.

Wstęp z biletem za 15 zł

17.11, ś. 11:15

Zwiedzanie z lekkim zawrotem głowy

Oprowadzanie Izabeli Trembałowicz-Chęć

Po krótkim wstępie w Małej Rotundzie dzieci wraz z rodzicami obejrzą ogromnych rozmiarów obraz w Panoramic Raclawickiej. Nie będzie to zwykłe zwiedzanie, ale prawdziwa przygoda. Oprócz wysłuchania opowieści o powstawaniu dzieła i jego dokładnego obejrzenia, dzieci w drużynach rozwiążą zadania ukryte w kolorowych kopertach. Na koniec odbędzie się zabawa plastyczna pt. „Szukamy następców Mistrzów”.

Wstęp z biletem za 15 zł

17.11, g. 12:00

Listopad – liść opadł. Liściakowe wycinanki

Warsztaty Pauliny Suheckiej dla dzieci w wieku 5–12 lat w ramach cyklu „ETNO w południe”

Uczestnicy spotkania obejrzą wycinanki z papieru ze zbiorów muzealnych, dowiedzą się o historii i regionalnej różnorodności wycinanek. Te tradycyjne z papieru będą inspiracją do tworzenia kompozycji z jesiennych liści. Wykorzystanie takiego naturalnego surowca pozwoli stworzyć piękną, kolorową pracę plastyczną.

Wstęp z biletem za 3 zł

19.11
g. 12:30

#muzealniaki

ZachwyTY: Twarze przeszłości – o portretach sławnych wrocławian

Tematyczne oprowadzanie Barbary Przerwy dla rodziców z dziećmi w wieku do lat 2

Każde spotkanie w nowym cyklu adresowanym do rodziców z małymi dziećmi toczy się wokół innego tematu przewodniego. Uczestnicy najpierw zostaną oprowadzeni po wybranej części wystawy czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”, a następnie w muzealnej kawiarni odbędzie się dyskusja i dzielenie spostrzeżeniami i wrażeniami. W cenie biletu przewidziany jest też poczęstunek w postaci kawy lub herbaty.

Wstęp z biletem za 15 zł

[62]

23.11, g. 10:30

Wyrzeźbione mity. Postaci mityczne w twórczości Theodora von Gosena

Warsztaty plastyczne Michała Pieczki dla dzieci w wieku 6–12 lat, wydarzenie towarzyszące wystawie czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”

Mali uczestnicy spotkania zapoznają się z dziełami tworzącego w przedwojennym Wrocławiu wybitnego rzeźbiarza Theodora von Gosena. Rzeźby artysty przedstawiające bohaterów mitów greckich posłużą dzieciom za inspirację w stworzeniu własnych figurek z masy solnej. W czasie zajęć przywołane zostaną również wybrane mity starożytnych Greków.

Wstęp z biletem za 3 zł

23.11, g. 15:00

Ekspresjonistyczny pejzaż Wrocławia

Warsztaty malarskie Sebastiana Huczynskiego dla młodzieży w wieku 12–17 lat w ramach cyklu „Arkana sztuki”

Zadaniem uczestników zajęć będzie oddanie wybranego obiektu architektury Wrocławia za pomocą czystego, kładzonego dużymi plamami koloru. Uproszczenie form oraz zaakcentowanie konturów czernią to przejaw wolności i swobody w operowaniu pędzlem charakterystyczny dla takich artystów jak Ernst Ludwig Kirchner, Erich Heckel lub tworzący współcześnie Zdzisław Nitka. Czy *Panorama Ractawicka* może być czerwona jak w obrazie *Kościół* Hermana Maxa Pechsteina? Sprawdźcie sami!

Wstęp z biletem za 7 zł

24.11
g. 11:00

#muzealniaki

Zapisy

P4K

Stegozaur, triceratops, a może dimetrodon?

Warsztaty Alicji Abramowicz dla rodziców z dziećmi w wieku 3–5 lat w ramach cyklu „(Nie)dzielny poranek”

Zdzisław Beksiński stworzył *Zwierzę* – rzeźbę wykonaną z blachy patynowanej. Powstała ona w 1960 r. To wiadomo na pewno. Ale jakie zwierzę przedstawia? Trudno powiedzieć. Można założyć, że dinozaura. I na podstawie tego założenia – przeprowadzić warsztaty w muzeum. O dinozaurach.

Wstęp z biletem za 3 zł

24.11
g. 10:30, 12:30, 15:30

#muzealniaki

Zapisy

MIN
Wr

Moc metalu i siła kamienia

Warsztaty plastyczno–ruchowe Barbary Przerwy z cyklu „Muzealne poruszenie” dla dzieci w wieku 3–5 lat (10:30), 6–11 lat (12:30) oraz młodzieży 12–17 lat (15:30)

Co jest twardszym materiałem rzeźbiarskim, kamień czy metal? Czy w zależności od użytego materiału ruchy rzeźbiarza czymś się różnią? W trakcie warsztatów omówimy tajniki tej trudnej sztuki, ożywimy w tańcu intuicyjnym rzeźby z marmuru i brązu, z na zakończenie wykonamy w plastelinie własne prace.

Wstęp z biletem za 3 zł

24.11, g. 12:00

Zapisy

ME

Opowieści malowanych fotografii

Warsztaty Doroty Jasnowskiej dla dzieci w wieku 5–12 lat towarzyszące wystawie „Opowieści spoza obrazów. Fotografie Ewy Martyniszyn”

Uczestnicy spotkania, oglądając ekspozycję „Opowieści spoza obrazów. Fotografie Ewy Martyniszyn”, poznają historię monideł oraz sposoby ich wykonywania: retuszowanie, koloryzowanie, domalowywanie. Zabawa plastyczna będzie świetną okazją, by spróbować wykonać takie monidło samodzielnie.

Wstęp z biletem za 3 zł

24.11
g. 13:00

#muzealniaki

Zapisy

P4K

W góry czy nad morze?

Warsztaty Alicji Abramowicz dla rodziców z dziećmi w wieku do 3 lat

W listopadowy dzień uczestnicy warsztatów przeniosą się w odległe miejsca – bardziej kojarzące się z wakacyjnymi wypadami w góry, nad jezioro lub nad morze niż z jesienną słotą. W zwiedzaniu i oglądaniu będą im towarzyszyć zadania z książek – zbiorów zadań z wydawnictwa Dwie Siostry.

Wstęp z biletem za 3 zł

26.11
g. 12:30

#muzealniki

**ZachwyTY: Zwierzę w domu –
o rzeźbach inspirowanych naturą**

Tematyczne oprowadzanie Barbary Przerwy
dla rodziców z dziećmi w wieku do lat 2

Każde spotkanie w nowym cyklu adresowanym do rodziców z małymi dziećmi toczy się wokół innego tematu przewodniego. Uczestnicy najpierw zostaną oprowadzeni po wybranej części wystawy czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”, a następnie w muzealnej kawiarni odbędzie się dyskusja i dzielenie spostrzeżeniami i wrażeniami. W cenie biletu przewidziany jest też poczęstunek w postaci kawy lub herbaty.

Wstęp z biletem za 15 zł

30.11, g. 11:00

Smak buntu

Warsztaty Ażaty Iżykowskiej-Uszczyk dla rodziców
z dziećmi w wieku 6–12 lat w ramach cyklu
„Sztuka szuka zmysłów” (zmysł smaku)

Głośna muzyka, barwne stroje oraz koci strażnicy pilnujący wartości – tak wyglądały wernisaże zbuntowanej grupy Luxus. Wydarzenia te były bogate we wrażenia zmysłowe: głośne, kolorowe i dynamiczne – ale czy były smakowite? W trakcie warsztatów spróbujemy odkryć, czy smak idzie w parze z emocjami.

Wstęp z biletem za 3 zł

1.12, g. 11:15

Zwiedzanie z lekkim zawrotem głowy
Oprowadzanie Izabeli Trembałowicz-Chęć

Po krótkim wstępie w Małej Rotundzie dzieci wraz z rodzicami obejrzą ogromnych rozmiarów obraz w Panoramic Raclawickiej. Nie będzie to zwykłe zwiedzanie, ale prawdziwa przygoda. Oprócz wystuchania opowieści o powstawaniu dzieła i jego dokładnego obejrzenia, dzieci w drużynach rozwiążą zadania ukryte w kolorowych kopertach. Na koniec odbędzie się zabawa plastyczna pt. „Szukamy następców Mistrzów”.

Wstęp z biletem za 15 zł

1.12, g. 12:00

Świąteczne ozdoby ze słomy

Warsztaty Olgi Budzan dla dzieci w wieku 5–12 lat
w ramach cyklu „ETNO w południe”

Uczestnicy warsztatów obejrzą klasyczne przykłady tradycyjnych ozdób ze słomy, a następnie spróbują własnych sił w tej atrakcyjnej technice. Będzie można poćwiczyć różne sposoby wiązania i zaplatania słomy, a powstałe prace z pewnością upiększą choinkę

Wstęp z biletem za 3 zł

3.12
g. 12:30

#muzealniki

**ZachwyTY: Bohater wszechstronny –
o wątkach mitologicznych i biblijnych**

Tematyczne oprowadzanie Barbary Przerwy dla rodziców z dziećmi w wieku do lat 2

Każde spotkanie w nowym cyklu adresowanym do rodziców z małymi dziećmi toczy się wokół innego tematu przewodniego. Uczestnicy najpierw zostaną oprowadzeni po wybranej części wystawy czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”, a następnie w muzealnej kawiarni odbędzie się dyskusja i dzielenie spostrzeżeniami i wrażeniami. W cenie biletu przewidziany jest też poczęstunek w postaci kawy lub herbaty.

Wstęp z biletem za 15 zł

7.12, g. 10:30

Mój pierwszy akt

Warsztaty plastyczne Sławomira Ortyla dla niewidomej młodzieży i dorosłych w ramach wydarzeń towarzyszących wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”

Uczestnicy warsztatów poznają poprzez dotyk wybrane akty na wystawie „Wyrzeźbiony Wrocław”. Staną się one inspiracją do samodzielnej pracy nad własną wersją nagiej postaci ludzkiej wykonanej w glinie.

Wstęp z biletem za 3 zł

7.12, g. 11:00

Wszyscy jesteście artystami!

Warsztaty Marty Derejczyk dla dzieci w wieku 5–12 lat towarzyszące wystawie „Otwarty teren sztuki”

Czy artysta musi ukończyć specjalną szkołę? Czy musi być dorosły? Zastanowimy się nad tym, oglądając wystawę „Otwarty teren sztuki”. Warsztaty plastyczne będą okazją, by porozmawiać o tym, co nas dziś w sztuce (i nie tylko) najbardziej porusza, a także wykonać obrazki mogące pełnić rolę artystycznej wizytówki.

Wstęp z biletem za 3 zł

7.12, g. 18:00

Panie Gospodarzu, masz w domu gości...

Polskie tradycje kołędnicze

Muzyczny spektakl dla dzieci
Wykonanie: Karolina Ocieпка, Dominika Oczepa,
Joanna Szaflik

W okresie poprzedzającym Boże Narodzenie do Muzeum Etnograficznego zawitają kołędniczki z dalekiego Poznania. Muzyczny spektakl będzie żywym spotkaniem z różnymi elementami polskiej tradycji kołędniczych. Dzieci obejrzą stroje i przebrania z różnych zakątków Polski i poznają mało znane zwyczaje, takie jak choćby „szczodrowanie”. Scenariusz powstał w oparciu o tradycyjne teksty, oracje i kołędy zaczerpnięte z nagrań i publikacji dotyczących zwyczajów kołędniczych.

Wstęp z biletem za 10 zł

8.12

#muzealniaki

Zapisy

ME

g. 12:00**Śpiewajka z szopką**

Rodzinne warsztaty muzyczne Marty Derejczyk dla rodziców i dzieci w wieku 3–8 lat w ramach cyklu „ETNO w południe”

Kolejne z cyklu comiesięcznych muzycznych spotkań dla młodszych i starszych, na których można poznać i wspólnie pośpiewać stare piosenki, wykonywane kiedyś dla dzieci lub przez dzieci. Do uczestnictwa w zajęciach nie są konieczne żadne umiejętności, w tym umiejętność czytania literek czy nut, chętni mogą natomiast przybyć z własnymi instrumentami.

Wstęp z biletem za 3 zł

8.12

#muzealniaki

Zapisy

MN
Wr**g. 12:00****Spotkanie ze Świętym Mikołajem**

Zabawa plastyczna Sławomira Ortyła dla dzieci w wieku 3–12 lat w ramach cyklu „Z rodziną do muzeum”

Uczestnicy zajęć samodzielnie wyruszą do muzealnych galerii, w których będą poszukiwać Świętego Mikołaja, rozwiązując po drodze liczne zadania, dzięki którym bliżej go poznają. O co Święty Mikołaj zapyta uczestników? Jakich udzieli rad? Pochwali czy może zaleci poprawę? Przyjdź i sam się przekonaj.

Wstęp z biletem za 3 zł

10.12

#muzealniaki

Zapisy

MN
Wr**g. 12:30****ZachwyTY: Upamiętnienie –
o plakietach okazjonalnych**

Tematyczne oprowadzanie Barbary Przerwy dla rodziców z dziećmi w wieku do lat 2

Każde spotkanie w nowym cyklu adresowanym do rodziców z małymi dziećmi toczy się wokół innego tematu przewodniego. Uczestnicy najpierw zostaną oprowadzeni po wybranej części wystawy czasowej „Wyrzeźbiony Wrocław”, a następnie w muzealnej kawiarni odbędzie się dyskusja i dzielenie spostrzeżeniami i wrażeniami. W cenie biletu przewidziany jest też poczęstunek w postaci kawy lub herbaty.

Wstęp z biletem za 15 zł

14.12, g. 11:00

Zapisy

P4K

Jak brzmi abstrakcja?

Warsztaty Agaty Iżykowskiej–Uszczyk dla rodziców z dziećmi w wieku 6–12 lat w ramach cyklu „Sztuka szuka zmysłów” (zmysł słuchu)

Czy w obrazie może być ukryty koncert? Czy możemy „posłuchać” obrazów wiszących na wystawie stałej w Pawilonie Czterech Kopuł? Przyglądając się twórczości Alfreda Lenicy, odkrywamy, jakie muzyczne kompozycje kryją się za jego obrazami. Następnie, w rytm zwiariowanej muzyki – chlapiąc, kapiąc i skacząc – spróbujemy stworzyć własne brzmienie abstrakcji.

Wstęp z biletem za 3 zł

14.12, ś. 15:00

Graficzne interpretacje miasta – warsztaty drzeworytnicze

Warsztaty plastyczne Grzegorza Wojturskiego dla młodzieży w wieku 12–17 lat w ramach cyklu „Arkana sztuki”

Uczestnicy zajęć zapoznają się z wyobrażeniami miast na obrazach, rysunkach i grafikach prezentowanych w Muzeum Narodowym we Wrocławiu. Zainspirowani własnymi lub dawnymi wizjami miasta, wykonają niewielki projekt rysunkowy ulicy lub zaułka miejskiego, który następnie przeniosą na drewniany klocek – matrycę drzeworytu. Efektem pracy będą oryginalne czarno-białe odbitki na papierze, zaprezentowane na osobnej planszy. Twórcza przygoda gwarantowana!

Wstęp z biletem za 7 zł

15.12
ś. 11:00

#muzealniki

Mam oko na miasteczko

Warsztaty Alicji Abramowicz dla rodziców z dziećmi w wieku 3–5 lat w ramach cyklu „(Nie)dzielny poranek”

Rzucmy okiem na miasteczko. To będzie prawdziwa lekcja uważnego patrzenia! Uczestnicy zajęć wyruszą na wyprawę przez Pawilon w poszukiwaniu wedut, pejzaży miejskich, panoram i prospektów. Poza tym zapoznają się z Pafnucym Kłakiem, Wandą Odrzutową, Kubą Dziubkiem i Telesforem Śrubką, czyli bohaterami *Miasteczka Mamoko* – autorskiej publikacji fantastycznych Oli i Daniela Mizielińskich. Na koniec stworzą własne miasteczkowe dzieło.

Wstęp z biletem za 3 zł

[72]

15.12
ś. 13:00

#muzealniki

Czy to się Wam podoba?

Warsztaty Alicji Abramowicz dla rodziców z dziećmi w wieku do 3 lat

O gustach się nie dyskutuje, ale w czasie wizyty w Muzeum Sztuki Współczesnej można zabawić się w krytyków, porozglądać wokół i wybrać coś, co się podoba, i coś, co zupełnie nie! Indywidualne wybory staną się przyczynkiem do zajęć, o których trudno z góry przewidzieć, jaki kierunek obiorą.

Wstęp z biletem za 3 zł

22.12
ś. 10:30, 12:30, 15:30

#muzealniki

Gwiazdy i ognia blask

Warsztaty plastyczno-ruchowe Barbary Przerwy z cyklu „Muzealne poruszenie” dla dzieci w wieku 3–5 lat (10:30), 6–11 lat (12:30) oraz młodzieży 12–17 lat (15:30)

W zimowe wieczory przyjemnie jest ogrzać się przy kominku, a spoglądając w niebo, odszukać gwiazdkę tylko dla siebie. Inspirowani magią ognia, zatańczymy wirujące płomienie, snopy iskier i kometę na nocnym niebie. W muzeum, choć ogień już w nich nie płonie, podziwiać można ciekawe piece i kominki – spotkanie będzie więc świetną okazją, by się im dokładniej przyjrzeć. A „gwiazdą” będzie... pogrzebacz. Czy ktoś jeszcze wie, co to takiego?

Wstęp z biletem za 3 zł

22.12, ś. 12:00

Intrygujące!
B → s. 80

Bombki to już tradycja

Warsztaty malowania bombek Ewy Rakiel dla dzieci w wieku 5–12 lat w ramach cyklu „ETNO w południe”

Boże Narodzenie to czas, w którym ważna jest wyjątkowa oprawa, także plastyczna. Tym razem tematem warsztatów będą nie papierowe, nie słomkowe, ale szklane dekoracje świąteczne. Uczestnicy spotkania obejrzą unikatowe muzealne zbiory, a potem na przygotowanych przezroczystych bombkach stworzą własne kompozycje.

Wstęp z biletem za 3 zł

Wydawnictwo Muzeum Narodowego we Wrocławiu na Targach Dobrych Książek

28. Wrocławskie Targi Dobrych Książek
odbędą się w dniach 5–8 grudnia 2019 roku
w Hali Stulecia.

To przedświąteczna okazja do nabycia publikacji
Wydawnictwa Muzeum Narodowego
we Wrocławiu w promocyjnych cenach!

Zapraszamy ☞ → **stoisko 87**

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Narodowego we Wrocławiu

Jeśli chcą Państwo brać udział w wydarzeniach
muzealnych bez ograniczeń, pozyskać atrakcyjne
zniżki oraz cieszyć się z możliwości uczestnictwa
w wydarzeniach specjalnych, zamkniętych dla
szerszej publiczności, zapraszamy do przyłączenia
się do Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum
Narodowego we Wrocławiu.

Ideą powstania przyświecał cel promocji
aktywnego uczestnictwa w kulturze
oraz upowszechnianie wiedzy z obszarów sztuki,
kultury i edukacji kulturalnej.

Dołącz! ☞ → **mnwr.pl/spm**

Spis treści

Kalendarium	[1]
Ilustracje	[12]
Wystawy czasowe	[16]
Wydarzenia	[22]
Dla dzieci	[58]
Intrygujące!	[80]

Muzeum Narodowe we Wrocławiu

Dyrektor

Piotr Oszczanowski

Zastępca Dyrektora

Barbara Banaś

Kierownik Działu Reklamy i Marketingu

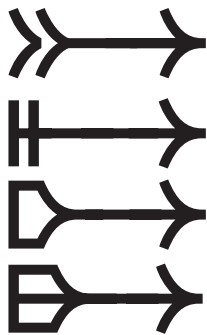
Anna Kowalów

Redakcja/korekta: Paulina Popiół, Aleksandra Ziemiańska
Fotografie: Wojciech Rożowicz (s. 12 i okładka), Ingo Wäagner (s. 13),
Arkadiusz Podstawka (s. 14, 15)
Projekt graficzny: Marian Misiak
Skład: Jan Walawender
Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Wrocław 2019
Nakład: 1000 egz.

Muzeum Narodowe we Wrocławiu zastrzeża sobie prawo do zmian w programie – zmiany uaktualniane są na bieżąco na stronie internetowej mnwr.pl

Intrygujące!

Jeżeli ktoś chce doświadczyć efektów tego, co daje połączenie wspaniałego dzieła Michaela Willmanna *Raj* z lat 60. XVII w. z najnowszą technologią wieku XXI w wydaniu największego przedsiębiorstwa branży informatycznej świata – amerykańskiej firmy IBM, to musi koniecznie zobaczyć wystawę „Willmann. Opus magnum” w Pawilonie Czterech Kopuł.

Tylko na niej przekona się, że dzisiaj taki miks jest możliwy. I doprawdy – niezwykle to melanż!

Na ilustracji obok fragment obrazu: Michael Lucas Leopold Willmann, *Raj*, ok. 1670

„Willmann. Opus magnum”
22.12.2019 – 26.04.2020

